

Janez Komelj

**Razvoj tržišta osiguranja u
Sloveniji u poslednjoj deceniji**

Beograd, 12. jun 2012.

Makroekonomski pokazatelji

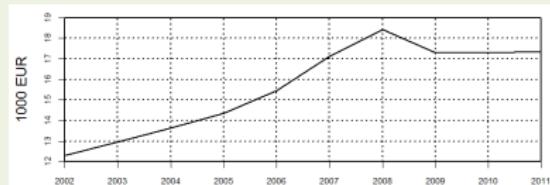
Značajne političke in ekonomske promene u poslednjoj deceniji

- 1. maja 2004. ulazak u Evropsku uniju
- 1. januara 2007. ulazak u evro zonu

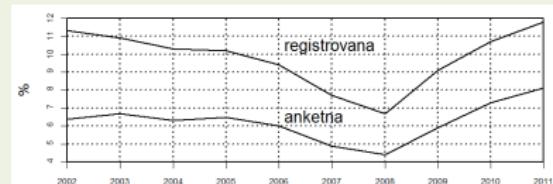
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Realan rast BDP u %	3,8	2,9	4,4	4,0	5,8	6,9	3,6	-8,0	1,4	-0,2
BDP na stanovnika u EUR - tekuće cene i kursevi	12.316	12.942	13.645	14.355	15.464	17.120	18.437	17.295	17.286	17.364
BDP na stanovnika prema kupovnoj moći (PPS)	16.900	17.300	18.800	19.600	20.700	22.100	22.700	20.500	20.700	
BDP na stanovnika prema kupovnoj moći (PPS EU 27 = 100)	82	84	87	87	88	88	91	87	85	
Stopa inflacije u % - prosek godine	7,5	5,6	3,6	2,5	2,5	3,6	5,7	0,9	1,8	1,8
Stopa inflacije u % - kraj godine	7,2	4,6	3,2	2,3	2,8	5,6	2,1	1,8	1,9	2,0
Stopa anketne nezaposlenosti u % (ILO)	6,4	6,7	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,1
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8
Realan rast izvoza robe i usluga u %	6,8	3,1	12,4	10,6	12,5	13,7	2,9	-17,2	9,5	6,8
Realan rast uvoza robe i usluga u %	4,9	6,7	13,3	6,7	12,2	16,7	3,7	-19,6	7,2	4,7
Prosečna vrednost USD za 1 EUR	0,942	1,128	1,242	1,244	1,254	1,371	1,471	1,393	1,327	1,392

Izvor: UMAR, Proletna prognoza ekonomskega trendova 2012.

BDP na stanovnika

Stopa nezaposlenosti

Struktura osiguravajućih društava

Kompozitna društva		Neživotna društva		Životna društva		Ukupno društva		Večinski strani kapital	
2002	2011	2002	2011	2002	2011	2002	2011	2002	2011
9	10	2	4	3	5	14	19	3	8

Od toga 2 podružnice stranih osiguravajućih društava u 2005. godini i 3 u 2011. godini. Više od 600 stranih osiguravajućih društava ima dozvolu za neposredno obavljanje delatnosti iz inostranstva.

Reosiguravajuća društva

- 2 u 2002. i 2011. godini

Grupa Triglav

- Zavarovalnica Triglav
- Pozavarovalnica Triglav Re
- Triglav Zdravstvena zavarovalnica
- Skupna pokojninska družba (pridružena)

Prva Group

- Prva osebna zavarovalnica

Penziona društva

- 3 u 2002. i 2011. godini

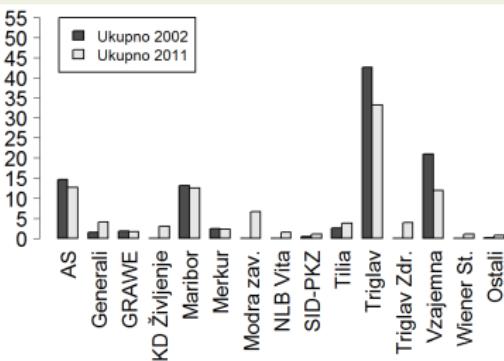
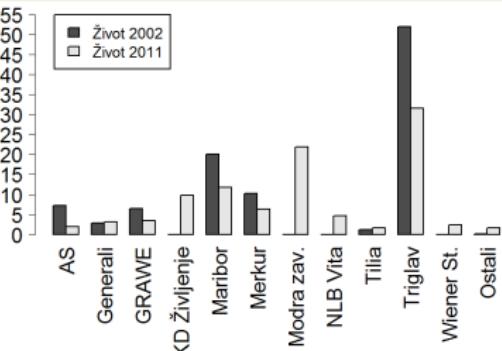
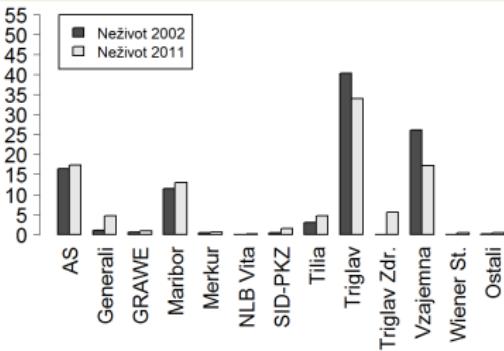
Grupa Sava Re

- Pozavarovalnica Sava
- Zavarovalnica Tilia
- Zavarovalnica Maribor (pridružena)
- Moja naložba (pridružena)

KD Group

- Adriatic Slovenica
- KD Življenje

Struktura tržišnog udela

Podaci za AS (Adriatic Slovenica) u 2002. godini se odnose na sumu podataka za Adriatic i Slovenico

Koncentracija

	2002	2011
Najveće društvo	42,6 %	33,2 %
Prvih 5 društava	91,4 %	77,1 %

Premije i odštete

Neživot

Godina	Osiguranje (1.000 EUR)	Indeks rasta	Udeo u BDP (%)	Reosiguranje (1.000 EUR)	Indeks rasta	Udeo u BDP (%)
2002	911.409	114,1	3,94	125.404	132,2	0,54
2003	970.099	109,9	3,86	139.887	115,2	0,56
2004	1.027.874	108,3	3,80	147.952	108,1	0,55
2005	1.084.334	105,7	3,77	160.354	108,6	0,56
2006	1.184.649	109,3	3,82	179.977	112,2	0,58
2007	1.284.714	108,4	3,72	205.461	114,2	0,59
2008	1.376.307	107,1	3,71	241.014	117,3	0,65
2009	1.442.834	104,8	4,13	260.466	108,1	0,75
2010	1.438.329	99,7	3,99	262.235	100,7	0,73
2011	1.454.086	101,1	4,08	261.421	100,7	0,73

Život

Godina	Osiguranje (1.000 EUR)	Indeks rasta	Udeo u BDP (%)	Reosiguranje (1.000 EUR)	Indeks rasta	Udeo u BDP (%)
2002	267.436	123,2	1,16	1.047	114,1	0,00
2003	305.003	117,8	1,21	1.007	99,3	0,00
2004	429.013	143,8	1,58	953	96,8	0,00
2005	464.834	108,6	1,62	1.007	105,9	0,00
2006	540.655	116,3	1,74	642	63,8	0,00
2007	609.266	112,7	1,76	704	109,7	0,00
2008	642.653	105,5	1,73	724	102,8	0,00
2009	630.089	98,0	1,81	643	88,8	0,00
2010	656.013	104,1	1,82	794	123,5	0,00
2011	638.231	97,3	1,79	862	123,5	0,00

Ukupno

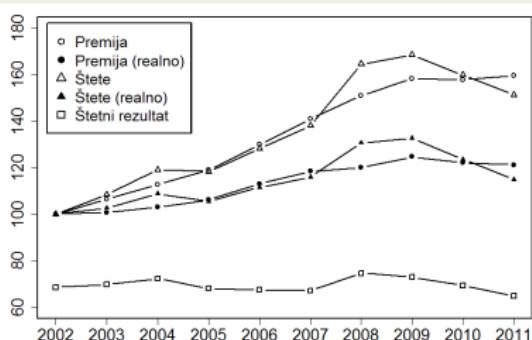
Godina	Osiguranje (1.000 EUR)	Indeks rasta	Udeo u BDP (%)	Reosiguranje (1.000 EUR)	Indeks rasta	Udeo u BDP (%)
2002	1.178.845	116,1	5,10	126.451	132,0	0,55
2003	1.275.102	111,7	5,08	140.894	115,1	0,56
2004	1.456.887	116,8	5,38	148.905	108,1	0,55
2005	1.549.167	106,6	5,39	161.361	108,6	0,56
2006	1.725.304	111,4	5,56	180.619	111,9	0,58
2007	1.893.980	109,8	5,48	206.165	114,1	0,60
2008	2.018.960	106,6	5,44	241.738	117,3	0,65
2009	2.072.923	102,7	5,94	261.109	108,0	0,75
2010	2.094.342	101,0	5,81	263.029	100,7	0,73
2011	2.092.317	99,9	5,87	262.282	99,7	0,74

Odštete

Godina	Osiguravajuća društva			Reosiguravajuća društva		
	Odštete u 1.000 EUR		Odštete u 1.000 EUR	Odštete u 1.000 EUR	Odštete u 1.000 EUR	Odštete u 1.000 EUR
2002	624.183	90.485	714.668	63.929	728	64.567
2003	676.760	114.106	790.866	72.892	567	73.459
2004	742.935	189.003	931.938	81.564	241	81.805
2005	738.547	136.348	874.895	78.449	222	78.671
2006	799.988	149.088	949.076	101.515	252	101.767
2007	861.472	161.828	1.023.300	114.879	302	115.181
2008	1.026.619	183.162	1.209.781	200.213	142	200.375
2009	1.051.505	186.496	1.240.001	171.691	137	171.828
2010	997.209	245.624	1.242.833	139.751	179	139.930
2011	943.954	339.040	1.282.994	125.893	365	126.258

Struktura premije i kumulativna rast – neživot

Vrsta osiguranja	2002	2011	Vrsta osiguranja	2002	2011
Osiguranje u slučaju nezgode	7,21	4,95	Osiguranje odg. kod upotrebe zrakoplova	0,17	0,06
Zdravstveno osiguranje	25,58	20,48	Osiguranje odg. kod upotrebe plovnih sredstava	0,05	0,06
Osiguranje kopnenih motornih vozila	9,48	12,16	Opšte osiguranje odgovornosti	2,24	2,52
Osiguranje šinskih vozila	0,35	0,10	Kreditno osiguranje	2,33	2,12
Avionsko osiguranje	0,19	0,06	Kaucijsko osiguranje	0,04	0,05
Osiguranje plovnih sredstava	0,07	0,07	Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	0,28	0,31
Osiguranje prevoza robe	0,64	0,39	Osiguranje troškova postupka	0,03	0,20
Osiguranje u slučaju požara i elementarnih nesreća	5,37	4,72	Osiguranje pomoći	0,09	0,87
Ostalo osiguranje u slučaju štete	6,09	6,82	Životno osiguranje	19,53	30,51
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	20,26	13,55	Ukupno	100,00	100,00

Troškovni koeficient u 2002. godini

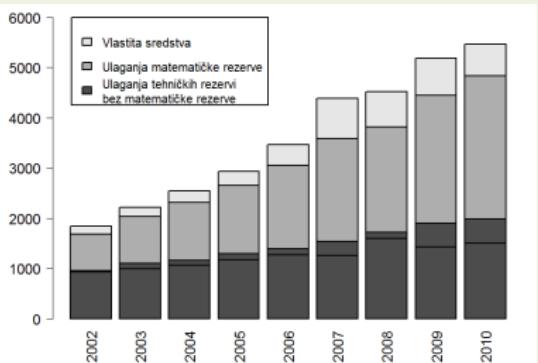
- 19 % za sva osiguranja.

Troškovni koeficient u 2010. godini

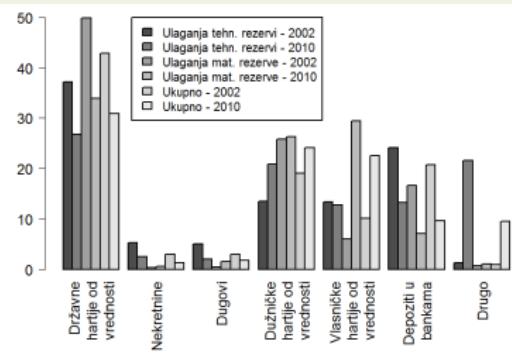
- 22 % za neživotno osiguranje bez zdravstvenog osiguranja,
- 12 % za zdravstveno osiguranje,
- 23 % za životno osiguranje.

Ulaganja tehničkih rezervi i vlastitih sredstava

Ulaganja (milion EUR)

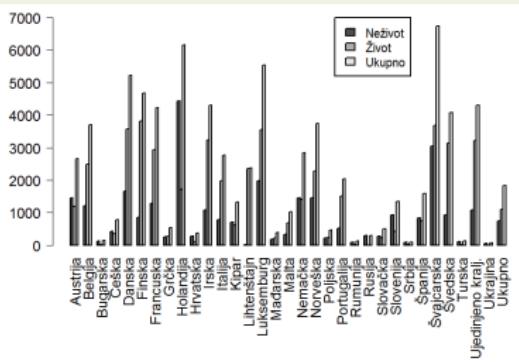
Ulaganja tehničkih rezervi (%)

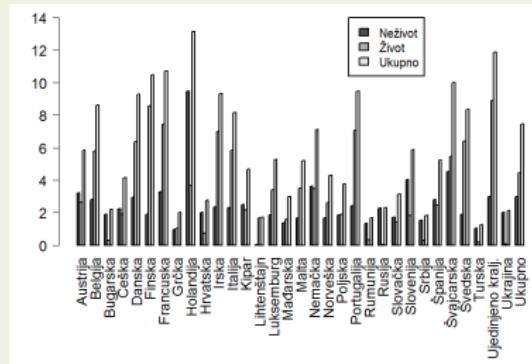
- Do 2002. godine manjak ulaganja tehničkih rezervi
- U 2002. godini višak ulaganja u visini od 16,5 milijona EUR odnosno 1,8 %
- U 2007. godini razgradnja rezervi za izravnavanje rizika i prenos u kapital
- U 2010. godini višak ulaganja u visini od 493,2 milijona EUR odnosno 32,9 %

Usporedba Slovenije sa evropskim državama u 2010. godini

Premija na stanovnika (USD)

Učešće premije u BDP (%)

Izvor podataka: Swiss Re, World insurance in 2010

Izvor podataka: Swiss Re, World insurance in 2010

- Slovenačko tržište osiguranja je srednje razvijeno
- 18. mesto u Evropi i 29. na svetu po premiji na stanovnika (1353 USD)
- 13. mesto u Evropi i 25. na svetu po učešću premije u BDP
  - Sa 5,88 % je ispod evropskog proseka od 7,43 %
  - Sa 4,04 % je iznad evropskog proseka od 2,99 % za neživotno osiguranje
  - Sa 1,84 % je ispod evropskog proseka od 4,44 % za životno osiguranje

Promene zakonodavstva

Zakon o osiguranju

- Usvojen u 2000. godini, sada važi 7. prečišćena izdaja iz 2010. godine
- Pripremljen je koncept novog zakona – prenos Direktive 2009/138/ES (Solventnost II) u slovenački pravni sistem

Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

- Mnoge izmene i prilagođavanje evropskim avtomobilskim direktivama

Zakoni koji se odnose na bezbednost drumskog saobraćaja

- Umesto Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima postoje četiri nova zakona (Zakon o saobraćajnim pravilima, Zakon o putevima, Zakon o motornim vozilima, Zakon o vozačima)
- Štetna učestalost sa 5,1 % u 2002. godini smanjila se na 3,7 % u 2011. godini, iako se stopa motorizacije sa 448 osobnih vozila na 1000 stanovnika u 2002. godini povećala na 523 u 2011. godini
- Broj smrtnih slučajeva u saobraćajnim nesrećama sa 251 u 2002. godini (126 na milijon stanovnika) smanjio se na 141 u 2011. godini (69 na milijon stanovnika)

Zakoni koji utiču na socijalni status pojedinaca

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju

Izazovi za iduću deceniju

- Pripreme na poslovanje u režimu Solventnost II.
- Promene produkata zbog klimatskih promena, koje prouzrukuju više i ozbilnije prirodne nepogode.
- Razvoj novih produkata koji će postati aktuelni zbog nepovoljne demografske situacije, kao što je osiguranje za dugoročnu negu u starosti.
- Razvoj novih produkata prilagoditi smanjenoj socialnoj sigurnosti pojedinaca zbog krize i reforme zdravstvenog i penzionog sistema.
- Razvoj novih produkata prilagođenih novim tehnološkim mogućnostima za merenje faktora rizika kod automobilskog osiguranja, kao što su satelitski monitoring prevoženih kilometara i gustine saobraćaja.
- Razvoj jednostavnih produkata, pogodnih za nove prodajne kanale koje nudi napredak u tehnologiji, kao što je Internet i pametni telefoni.
- Razvoj novih metoda za otkrivanje prevara.
- Promena produkata zbog direktive 2004/113/ES koja na individualnom nivou ne dozvoljava korišćenje pola kao faktora rizika za obračun premije.
- Strogo poštivanje zaštite osobnih podataka i zaštite potrošača.